

Wat ik bomen wil vertellen

Voor het lezen

- Vertel aan de leerlingen dat jullie een boek gaan lezen over een boompje dat een reis gaat maken. Het boompje gaat naar de Noordpool! Laat een wereldkaart uit de atlas zien. Wie kan er aanwijzen waar de Noordpool ligt?
- Laat vervolgens de leerlingen vertellen wat ze allemaal over de Noordpool weten. Stel daarbij de volgende vragen:
Hoe ziet het landschap van de Noordpool eruit? Welke dieren leven er op de Noordpool? En waar leven ze? Is dat in de zee, op het ijs of in de lucht? Is het er erg koud? Hoe overleven dieren in de kou? Groeien er eigenlijk ook bomen en planten op de Noordpool?

Bekijk ter voorbereiding op dit gesprek bijvoorbeeld deze site:

wikikids.nl/noordpool. Hier vind je interessante feiten over de Noordpool.

- Bespreek met de klas onderstaande woorden. Wie weet wat ze betekenen? Deze woorden zullen straks in het verhaal voorkomen.

Noorderlicht: Dit licht kun je alleen zien in de buurt van de Noordpool. Het danst in de lange winternacht in groene of roze golven door de lucht. Op internet kun je er mooie filmpjes van vinden.

Gletsjer: Een gletsjer is een bevroren rivier die langzaam van een berg afstroomt.

Fjord: Een fjord is een diepe zee-inham omgeven door bergen en heuvels.

Tijdens het lezen

- Lees het verhaal voor. Neem rustig de tijd om de prenten aan de leerlingen te laten zien. *Welke dieren zien ze voorbijkomen? En welke bijzonderheden zien zij in het landschap? Er komen geen mensen voor in het verhaal, maar zien ze wel dingen die met mensen te maken hebben?*

Na het lezen

- *Aan het einde van het boek is Boompje verdrietig. Hij vertelt aan de andere bomen: 'Bomen van het bos! Hoor eens wat ik heb gezien! Het ijs smelt... Weten jullie waardoor het komt?'*

Vraag aan de leerlingen of zij een antwoord op deze vraag hebben. Dit boek is een mooie aanleiding om een gesprek over klimaatverandering te voeren. Ter voorbereiding kun je bijvoorbeeld deze site bekijken: wikikids.nl/klimaatverandering.

Bespreek de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering.

Wat zijn de oorzaken van klimaatverandering?

De aarde warmt op doordat er steeds meer 'broeikasgassen' in de lucht komen. Dat is vuile lucht van auto's en vliegtuigen (al die strepen in de lucht), van fabrieken (hoge schoorstenen) en landbouw (gebruik van kunstmest). Maar ook door het verbranden en kappen van bossen en het gas uit de vee-industrie. (Denk eens aan al die boertjes en winden die de dieren laten!)

Hoe meer broeikasgassen er zijn, hoe meer warmte er in de dampkring rond de aarde wordt vastgehouden. Daardoor stijgt de temperatuur van de aarde, de lucht en de zeeën.

Wat zijn de gevolgen van klimaatverandering?

Mens, dier en de natuur komen in de problemen.

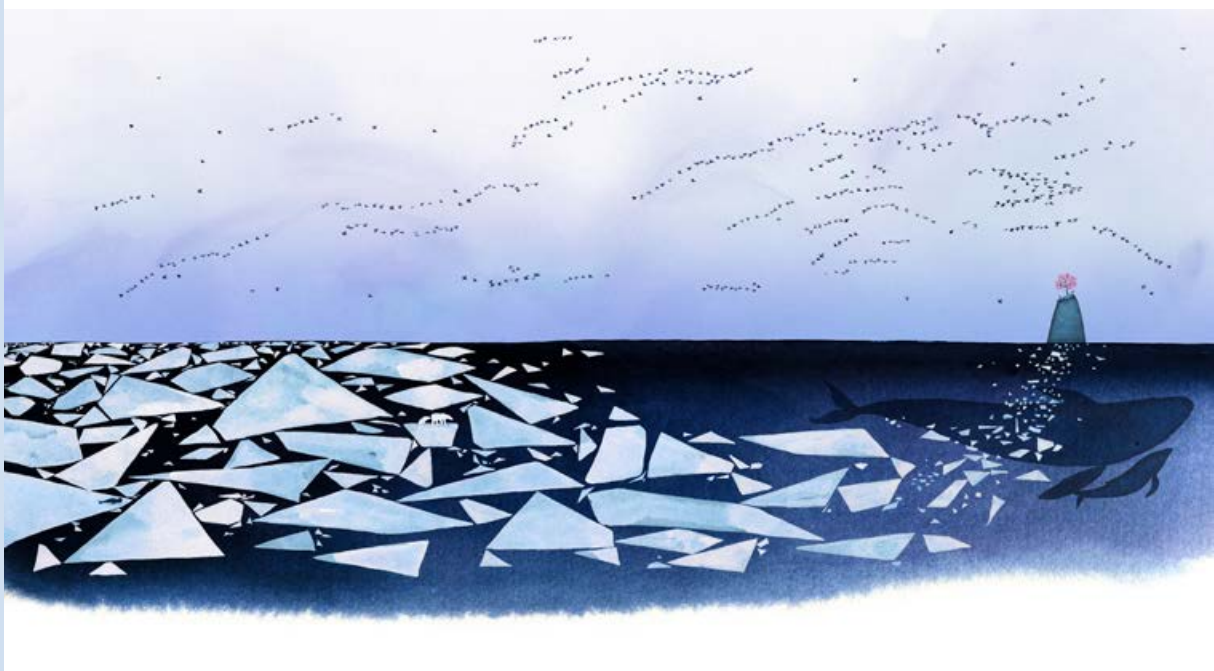
De ijsbeer kan doordat het ijs verdwijnt niet meer goed bij voedsel komen.

Doordat het ijs smelt, komt de zee hoger te staan. Land dat laag ligt (veel eilandjes in de Stille Zuidzee, maar ook onze eigen waddeneilanden) zal onder water verdwijnen.

En doordat de zee snel opwarmt gaat het koraal in de zee dood.

Sommige plekken op onze planeet worden droger, waardoor er te weinig water is om voedsel te laten groeien.

In Nederland zal het weer ook veranderen. Er zullen warmere zomers en zachte winters komen. De winters worden wel natter, er zal meer regen vallen.

Doe-opdrachten

(leeftijd 5-8 jaar) tekenen

De leerlingen tekenen een boom in de stijl van het boek. Ze gebruiken daarvoor de kleuren: rood/bruin/zwart/roze. De leerlingen laten zich door de illustraties inspireren, maar geven er een eigen draai aan. Waar wandelt jouw boom naartoe? Maakt jouw boom ook een grote reis?

(leeftijd 6- 7-8 jaar) tekenen/schrijven

De maker van dit boek ging op reis naar de Noordpool. Wat zou je allemaal meenemen als je naar de Noordpool ging? Maak een paklijst. Een paklijst tekenen kan ook!

(leeftijd 7-8 jaar) tekenen/schrijven

Verzin een avontuur dat jij op de Noordpool beleeft. Maak hier een stripverhaal over.

(leeftijd 7-8 jaar) schrijven, samenwerken

Maak in kleine groepjes een lijst met dingen die je zelf kunt doen om beter voor de natuur te zorgen. Bespreek daarna deze tips klassikaal.

(leeftijd 8 jaar) plan bedenken, schrijven, presenteren

Bedenk een plan hoe jij aan anderen kunt vertellen dat het ijs smelt.

Dat kan een spandoek, bord of een poster zijn. Maar misschien schrijf jij er wel liever een verhaal of gedicht over. Of je gaat over dit onderwerp in gesprek met je ouders, burens en vrienden. Wie weet is het zelfs wel een leuk spreekbeurt-idee. Schrijf je plan maar op. En heb je zin en tijd? Voer het dan ook echt uit!

(leeftijd 8 jaar) samenwerken, onderzoeksplan bedenken, presenteren

Op de Noordpool wordt veel onderzoek gedaan. De maker van dit boek reisde naar Spitsbergen, een eiland dat tussen Noorwegen en de Noordpool ligt. Op Spitsbergen doen ze bijvoorbeeld onderzoek naar: plastic afval, vogels en zeezoogdieren. Maak tweetallen en vertel wat jij daar graag zou willen onderzoeken. Hoe zou je dat aanpakken?

(leeftijd 5-8 jaar) speltip

Speel klassikaal het spel: *'Ik ga op expeditie en ik neem mee.'*

Laat een leerling een voorwerp noemen dat goed van pas komt op de Noordpool (wollen trui, handschoenen, fototoestel, thermosfles, verrekijker).

De tweede leerling herhaalt dit voorwerp en verzint er een nieuw voorwerp bij. Zo wordt de paklijst steeds langer.

Schrijver en tekenaar in de klas

Enzo Pérès-Labourdette leefde een maand in het meest noordelijke dorp op aarde: Ny-Alesund op Spitsbergen. In de zomer, dan gaat de zon niet onder in het hoge noorden. Die maand voelde dus veel langer als je pas om 4 uur 's nachts naar bed gaat doordat de zon gewoon schijnt.

Enzo hielp mee met ganzen tellen en onderzoek doen, en maakte mooie foto's.

Hij kan er geweldig over vertellen. Je kunt hem uitnodigen via de Schrijverscentrale.

deschrijverscentrale.nl/auteurs/1061545